

Imagery
behandeling bij
psychose

dr. Tonnie Staring
drs. Carlos Croes

Imagery

- ‘Mental imagery’ zijn representaties en bijbehorende ervaring van sensorische (visuele) informatie zonder directe externe stimulus. Ze komen uit het geheugen en kunnen een originele stimulus of een nieuwe combinatie van stimuli zijn.
- Bij psychopathologie kan sterke negatieve imagery een rol spelen (PTSS, OCD, specifieke fobieën, sociale fobie, eetstoornissen, GAS) of juist te weinig imagery van positieve dingen (depressie)
(Pearson e.a. 2015, Tr Cogn Sc 19; Cili & Stopa 2015, Fr Psych 6)
- Imagery voelt voor een patiënt sneller als ‘waar’ aan en ontlokt meer emotie (zowel positief als negatief) dan een talige gedachte
(Pearson e.a. 2015)

Imagery bij psychose

- Sterke negatieve imagery bij 74%, van paranoïde catastrofes, ervaren trauma's, en oorsprongsideeën omtrent stemmen
(Morrison e.a. 2002, BRAT 40)
- Sterke negatieve en intrusieve imagery bij 72% van mensen met paranoïde psychose, in veel gevallen geassocieerd aan herinneringen, en ze hingen samen met meer angst, maar niet met waanovertuiging
(Schulze e.a. 2013, BRAT 51)
- Meer levendige imagery, die niet direct samenhangt met hallucinatiegevoeligheid
(Oertel e.a. 2009, Psych Res 167; Sack e.a. 2005, Schiz Bull, 31)
- Minder imagery bij in de mentale verbeelding iets uitvoeren en voorstellen (Mazrahi ea 2015) en bij negatieve symptomen is er sprake van verminderde voorpret bij potentieel plezierige activiteiten
(Gard e.a. 2007, Schiz Res 93; Engel e.a., 2013, Psych Res; Mote ea., 2014, Schiz Res, 159)

in de
behandeling

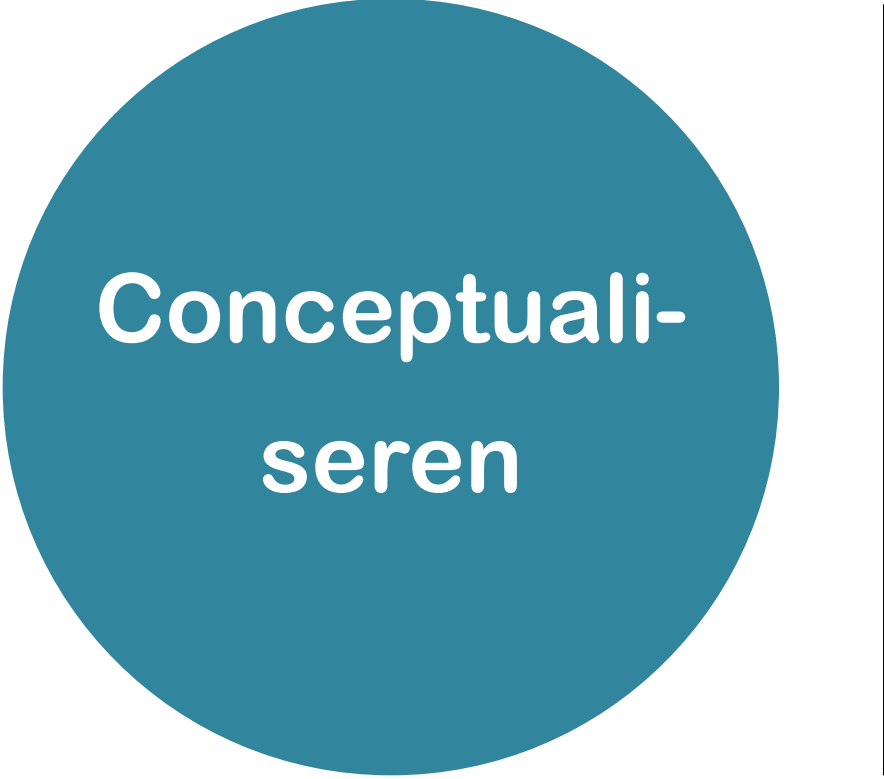
Imagery in psychose behandeling

Verminderen / bewerken negatieve imagery

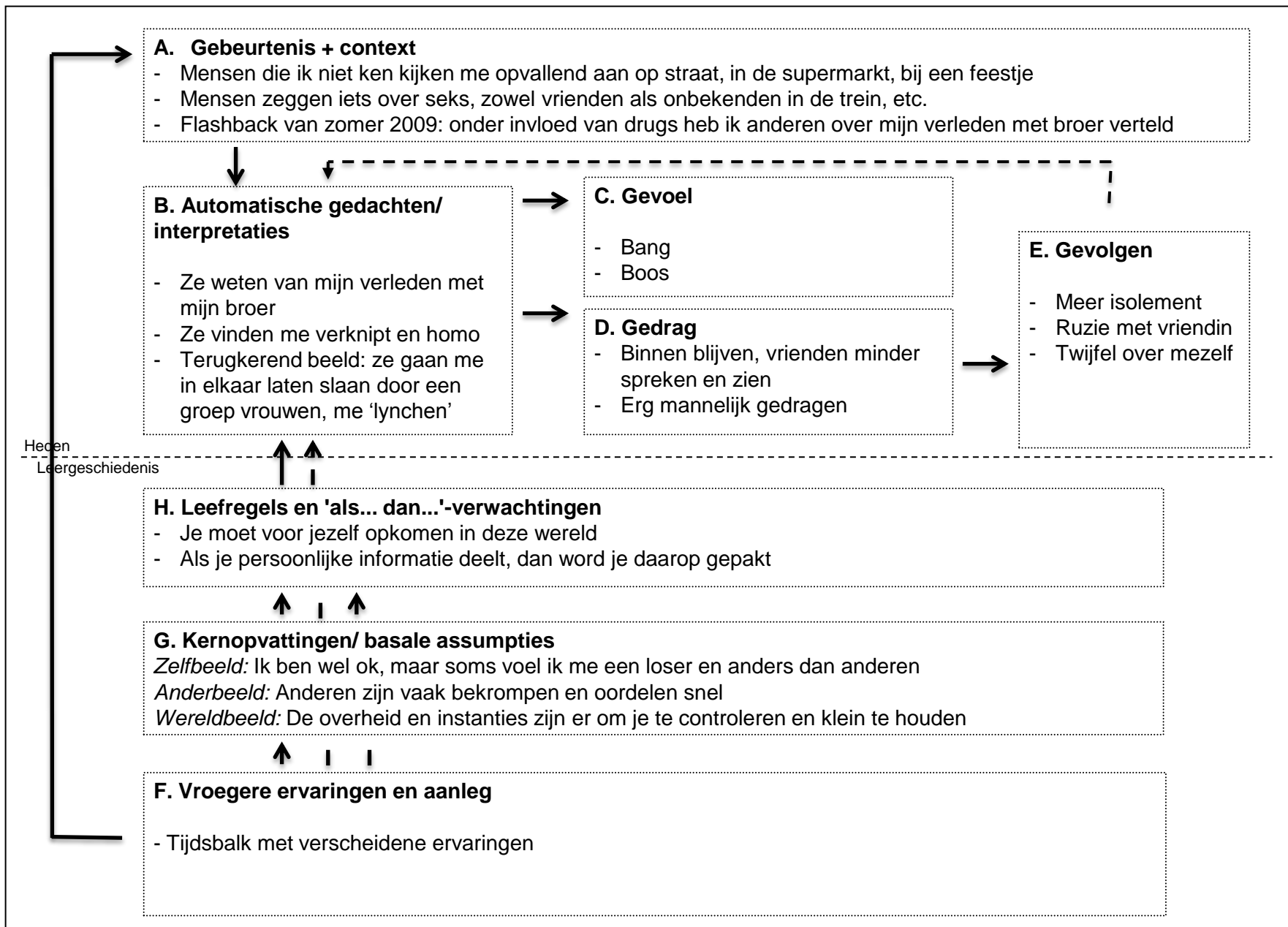
- Imagery exposure bij paranoia – case (Serrya & Grant 2009)
- Imagery rescripting bij paranoia – case (Morrison 2014)
- Imagery rescripting bij hallucinaties – pilot (Ison e.a. 2013)
- Avatar therapy bij hallucinaties – RCT (Leff e.a. 2013)
- EMDR – case series (Croes e.a. 2014)

Verhogen positieve imagery

- COMET bij hallucinaties – RCT (Van der Gaag e.a. 2012)
- Imaginair voorbereiden in CGTn – RCT (Grant e.a. 2012)
- Imaginair voorbereiden in CGTn – pilot (Staring e.a. 2013)

Conceptuali-
seren

CGTp - probleemformulering

Conceptualiseren - tijdsbalk

- (1) 2003: seksuele ervaringen met broer (0%)
- (2) 2007/2008: geflikflooid met mede-bandlid (Zwolle), hem het toen verteld van mijn broer, daarna een feest waarbij ik teveel had gezopen en achteraf blijf ik hem te hebben geslagen. De dag erna zeiden ze: "misschien goed om hulp te zoeken" en "of om uit de kast te komen." (20%)
- (3) Voorjaar 2009: krakersfeest waarbij ik knuffelde/zoende met mijn vriendin, maar omdat zij dat in publiek onprettig vindt, reageerde ze wat afhoudend en toen hoorde ik anderen daar een opmerking over maken (30%)
- (4) Voorjaar 2009: een vriend laat doorschemeren dat mensen iets van me vinden (over mijn relatie / seksualiteit) bij een gesprek in de auto met zijn vriendin, terwijl ik achterin zit (45%)
- (5) Zomer 2009: feest/festival in Duitsland. Ik zit onder de drugs en denk dat iedereen een verklaring van me verlangt over seksualiteit en hoe ik zo verknipt ben geraakt. Ik vertel in boze bui dat ik seksuele ervaringen met mijn broer heb gehad. Daarna ben ik 3 dagen heel erg paranoia en angstig geweest. (80%)
- (6) Najaar 2009: feestje in Nijverdal; ik ging erheen als een test: weten mensen het allemaal van me? Toen ging er een jongen voor me staan dansen en zei tegen me "flikker flikker" en toen wist ik het zeker. In de trein terug vroeg een vriendin ook aan me: "heb je nog broers of zussen?" (100%).

Conceptualiseren - tijdsbalk

